

Člověk a jeho nesmrtelnost – záměr nového stvoření

Mým dnešním záměrem je naznačit, že hlavním tématem Bible je stvoření nových lidí "v Mesiáši" a že současné výklady o tom, jak toho má být dosaženo, trpí překvapivým nedostatkem pozornosti věnované slovům samotného Ježíše. Již mnoho let považuji za nejvýmluvnější postřehy Richarda Hirse o dějinách křesťanského myšlení. S odkazem na "hledání historického Ježíše" v minulém století Richard Hiers konstatuje, že "vykladači křesťanského smýšlení se obvykle nijak zvláště nezajímali o to, co Ježíš zamýšlel a dělal za svého života". (Udivující situace!) Myslím, že právě to bylo podnětem ke vzniku skupiny hledajících, kteří si později od padesátých let 19. století říkali Církev Boží abrahámovské víry a jimž vděčíme za mnohé.

Richard Hiers znovu: "Před sto lety si několik biblických badatelů začalo uvědomovat, že historický Ježíš hlásal svým současníkům jako prvořadé něco, co je modernímu křesťanství zcela neznámé – Boží království. Význam tohoto poznání nepochopili mnozí z těch, kteří o Ježíši a jeho poselství v uplynulých letech psali... Eschatologický Ježíš zobrazený v historické tradici Bible *není* Ježíšem žádné moderní teologické školy" (*Jesus and the Future*, z předmluvy a kap. 1). Na začátku nového tisíciletí teologie stále představuje tento matoucí přístup: "Hledáme Ježíše, ale do tohoto hledání jsme zabudovali jisté pojistky, které zajistí, že ho nenajdeme." Skutečný Ježíš dějin a víry zůstává veřejnosti i odborníkům do značné míry cizí.

Domnívám se, že Ježíš Nového zákona je sotva rozpoznatelný v traktátech nabízejících "Ježíše", a do-

konce ani v evangelizačních shromážděních propagačních "spásu".

Výsadba nového stvoření

Uvedme naše téma tímto komentářem k Izajášovi 51: 16 (*Word Biblical Commentary*):

"Jahve se opět představuje, ale tentokrát v souvislosti s tím, jak ovládá rozbouřené moře. Oslovuje toho, koho používá, vkládá mu do *úst svá slova* [srov. Dt 18:15-18; Sk 3:22; 7:37] a velmi pečlivě ho chrání. Smyslem této péče je umožnit mu *vysadit nebesa a zemi*. **To nedává smysl, pokud se vztahuje k původnímu stvoření.** Podobná věta ve Vidění [Izajáše] se stala standardním způsobem popisu Jahvova díla v [původním] stvoření. Používá se v něm "rozprostřít" (*nata*), zatímco zde je sloveso "zasadit" (*nata* [končící písmenem *ajin*]). V ostatních případech jedná Bůh sám, nepoužívá žádného prostředníka [Iz 44:24, verš s obrovskými důsledky pro christologii, protože Bůh je při tomto stvoření v Genesis bez doprovodu a bez pomoci]. Zde je jeho prostředníkem ten, koho ukryl ve stínu své ruky. 'Nebesa a země' zde musí metaforicky odkazovat na celek řádu v Palestině, přičemž 'nebesa' znamenají širokou zastřešující strukturu říše, zatímco 'země' (*aretz*) je *politický řád v samotné Palestině*. Úkol [daný Jediným Bohem jeho zástupci] je pak zaměřen přesněji: 'řici Sionu: ty jsi můj lid'."

Země a král

Setkáváme se zde s ozvěnami neustále se opakujícího tématu země a krále. Tento motiv sahá až do Edenu, kde je člověk pověřen správou královské rajské zahrady jako místodržící Boha. Stejný motiv se objevu-

je ve velké Abrahámově smlouvě/dohodě (Gn 12, 13, 15, 17), která slibuje zemi a semeno - "semeno a půdu" - jako rámec budoucího Božího záměru se světem (Gn 12; 13; 15; 17).

Stejný motiv nacházíme i v obnovení abrahámovské smlouvy v smlouvě davidovské (2 Sam 7), kde je Izraeli slíbeno místo (srov. země) na věčné časy a také davidovský trůn, který má trvat věčně (opět "semeno a půda"). Zároveň se zde opakuje i tento slib: "Tomu oslavovanému vládci budu Bohem a on bude mým Synem."

Toto velké téma konečného zřízení obnovené země/rajské zahrady/země slibu/dědictví a obnoveného vztahu Boha s člověkem ve vztahu Otec-Syn poskytuje přesvědčivé a sjednocující téma pro celé Písmo. To je kvintesence evangelia. Bible je vlastně komentářem k tomuto záměrnému tématu, v němž jsou Semeno a Půda, Král a země/Království stálým předmětem Božího zájmu v rozvíjejícím se dramatu světových dějin. Faktem je, že slib země daný Abrahamovi ve SZ zůstává naplněn jen částečně (Joz 21:43-45). Země připadla Izraeli pod Jozuem, ale nepřipadla Abrahamovi osobně, rozhodně ne na věčné časy, jak bylo zaručeno ve slibu. Země byla zaručena Abrahamovi jako *jednotlivci* i jeho potomkům.

Slib země Abrahamovi

Štěpán si všiml, že slib země Abrahamovi zůstal nesplněn kolem roku 33 n. l.: Sk 7,5: "Bůh nedal Abrahamovi v této zemi dědictví, ani stopu půdy, ale i když neměl dítě, slíbil, že ji dá jemu i jeho potomstvu po něm."

Ve výše uvedené pasáži (Iz 51:16) máme vizi dalšího, konečného obnovení velkého slibu míru na zemi na novém nebi a v nové zemi, což je vzrušující vyhlídka, kterou se přímo zabývá Petr (a všichni autoři NZ), kteří slibují, že při parousii budou obývat nové nebe a zemi, v nichž bude přebývat spravedlnost (2 Petr 3:13). To se o současném zlém věku lidské špatné vlády nikdy říci nedá (Gal 1:3). Všimněme si, že v naší pasáži z Izajáše vystupuje *zástupce*, který je pověřen

jak funkcí Božího mluvčího ("vložím mu do úst svá slova") a zmocněnce, tak funkcí dohlížejícího tvůrce nadcházejícího nového systému na zemi. On má *vy-sázet* nové nebe a zemi.

Tento opakovaný příslib obnovy je jasný. Adam měl být plodný a naplnit zemi. Země je znovu obnovena po katastrofě, kdy je Noachově rodině přikázáno naplnit zemi. Abraham je praotcem Potomka, který přinese celosvětovou plodnost a požehnání. A v Izajáši 51 má tento Boží zástupce přinést konečné zasazení nové společnosti. Všimněte si, že to učiní "vysázením".

Jak to všechno souvisí s naším tématem nesmrtnosti a tvůrčího záměru Boha? Jak to všechno souvisí s křesťanským evangeliem a učením o spáse?

Ten, který učinil zemi

Původní stvoření je neustále připisováno Jahvovi jako "jedinému pravému Bohu" a prostředníkem je jeho **moudrost**: Jer 10:11, 12: "Bohové, kteří neudělali nebesa a zemi, zahynou ze země i pod nebesy. Je to ten, kdo svou mocí učinil zemi, kdo svou moudrostí založil svět a svou rozumností roztáhl nebesa... Neboť Stvořitel všeho je on" (v. 16). Ježíš toto téma opakuje, ale nikdy si nepřivlastňuje podíl na onom stvoření v Genesis: "Od počátku stvoření je Bůh učinil mužem a ženou" (Mk 10:6).

Byl si plně vědom jediného Boha, který bez pomoci a bez doprovodu "sám roztáhl nebesa i zemi. Kdo byl se mnou?" (Iz 44:24). Proto Jan píše: "Na počátku bylo slovo" (ekvivalent moudrosti nebo tvůrčí činnosti, Ž 33:6). "Skrze ně bylo učiněno všechno", jak čteme ve všech anglických biblích před KJV a dodnes v německých i francouzských biblích, které nepovažují slovo za osobu.¹ Ježíš je tedy tím, čím se tato moudrost/slovo stalo - Synem Božím, který začíná existovat jako Syn v Marii jako nové stvoření - Syn Boží je jeho titul výslovně kvůli Božimu zplození/stvoření (Lk 1:35).² Je vyjádřením Boha, posledním Božím slovem ke světu.

¹ Jinými slovy, německé *Wort* (slovo) a francouzské *parole* si zachovávají zájmena středního a ženského rodu. Čtenář je tak správně veden k tomu, aby o slově uvažoval nikoli jako o osobě, ale jako o Boží tvůrčí síle

² Všimněte si Lukášova pečlivého *διο και* "právě proto, že byl Ježíš panensky počat, má právo být nazýván Synem Božím". Raymond Brown otevřeně říká, že Lukáš zde uvádí do rozpaků ortodoxii, která Ježíšovo synovství nespojuje se zázrakem v Marii

Nové stvoření

Nyní se pokusím ukázat, že nové stvoření, ve kterém jsme jako věřící zapojeni, je uváděno v život také moudrostí, slovem, duchem – a to vše pod dohledem nejen Otce, ale také za spolupráce Božího Syna, historického a vzkříšeného Mesiáše, který, když sám prošel smrtí a vzkříšením, nám otevřel cestu a pomáhá nám na stejné cestě víry k nesmrtelnosti – nezničitelnému životu. Cílem Vzkříšeného Syna je připravit sázením (Iz 51:16) novou společnost přicházejícího Království.

Bible je kniha, v níž se hraje o hodně. Předpokládá, že existují dva možné úděly člověka: "stodola nebo hořící ohniště". A tak Jan Křtitel, který hlásá stejné evangelium o Království jako Ježíš (Mt 3:2; 4:23; 9:35; 24:14), konfrontuje veřejnost s příslibem i hrozbou, s příslibem i ohrožením: "Čiňte pokání, protože se blíží Boží království... Pšenici shromáždí do stodoly Království a ničemy spálí neuhasitelným ohněm" (Mt 3:2, 12). Proto – tak zní výzva evangelistů NZ - zvolte si Kristovu cestu a víru v jeho evangelium o Království, abyste si zajistili slavný výsledek. [Zaručte si nesmrtelnost tím, že budete naslouchat Synovým slovům a reagovat na ně.](#)

Sázení semene nesmrtelnosti

Vzhledem ke svému úkolu inženýra Nového stvoření svého Otce vidí Ježíš sám sebe jako "rybáře lidí" a zároveň jako *sázejícího* semeno nesmrtelnosti. To je podstata Ježíšova spásného evangelia. Je zvláštní, že se zdá, že populární evangelizace a evangelikalismus se o Ježíšův přístup ke spáse zajímají spíše málo. Zatímco Bůh neustále zasahuje do vyprávění a prohlašuje: "Toto je můj Syn, *poslouchejte* ho," evangelikálové raději *sledují*, jak Ježíš umírá a vstává. Dávají tomu přednost před výzvou "poslouchejte ho a jeho slova". Můj názor je ozvěnou postřehu Richarda Hirse, že "církve se obecně o historického Ježíše příliš nezajímají".

Může to znít zvláštně, dokonce pobuřujícím způsobem, ale vezměte si slogan světoznámého evangelisty: "Ježíš přišel, aby vykonal třídenní dílo, zemřel a byl vzkříšen" nebo Jamese Kennedyho: "Mnoho lidí se domnívá, že podstatou křesťanství je Ježíšovo učení, ale tak to není....Důležité je, že Bůh přišel, aby zemřel za hříchy světa". Tyto nesmírně vlivné dikce

jako by odmítaly Ježíšovu kazatelskou službu a činily spásu závislou výhradně na tom, co Ježíš udělal, a ne na tom, co řekl. Tradiční vyznání víry pospíchají přes Ježíšův kazatelský/učitelství život, když vyznávají víru v Božího Syna, "který se narodil z Panny Marie, trpěl pod Pontským Pilátem...".

Židovský Mesiáš

Na druhé straně v takzvané liberální teologii hrají Ježíšova slova mnohem významnější roli, ale až poté, co byla Ježíšova slova vhodně upravena tak, aby odrážela *naše* náboženské zájmy. Poté, co jsou podrobena židmání, které je zbavuje mesianismu, judaismu a eschatologie, mohou být Ježíšova slova redukována na nadčasové etické pravdy, díky nimž se Mesiáš jen velmi málo liší od jakéhokoli světového náboženského vůdce. Tento liberální Ježíš je, jak upozornil Schweitzer, často pouhým odrazem naší náboženské agendy. Výsledkem je, jak kdosi poznamenal, že se Ježíš stává spíše Mesiášem, kterého byste mohli bez obav pozvat na odpolední čaj než znepokojivým lvem Judy.

Novozákonní Mesiáš, který je zakořeněn a zakotven ve svém židovském původu, se však brání jakékoli jiné formě než své vlastní, zcela specifické a židovské, mesiášské a apokalyptické formě. "My Židé známe, koho uctíváme" - což znamená, že pohané ne. "Spása je ze Židů." "Já jsem židovský Kristus a já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci jinak než skrze mne." "Písmo nemůže být porušeno." Ježíš neustále tvrdí, že je *židovským* prostředníkem spasení. Jeho verze spasení je židovská, ale kupodivu je to verze, před kterou se musí sklonit všechny národy. Podle moderních měřítek by nic nemohlo být do očí bijícím způsobem "nekorektnější", a to jak z politického, tak z náboženského hlediska. Koneckonců, pokud jsou baptisté tvrdě káráni za kampaň za evangelizaci Židů, jak dobře by asi dopadl Ježíš se svými nehorázně exkluzivistickými nároky?

Vytváření nesmrtelných

Jaký je tedy proces, jaká je teorie spásy, kterou nabízí Ježíš? Její analogií je sázení, zasévání semene, nové stvoření, znovuzrození. Vše živé začíná semenem, a ne jinak je tomu v případě vytváření nesmrtelných. A tak musí být semeno nesmrtelnosti nejprve zaseto. Tato prostá skutečnost je však v teorii a praxi moderní

evangelizace téměř zcela přehlížena. Důvodem je přehlížení synoptických evangelií. Tato znevažující tradice sahá až k Lutherovi a Kalvínovi, kteří v synoptických evangeliích kromě některých zázraků nenacházejí téměř žádnou hodnotu, nebo považují Janovo evangelium za značně nadřazené... Tuto tradici propagoval i C. S. Lewis, když překvapivě tvrdí: "Vždyť to jsou právě ti, kdo se o synoptických vyjadřují: 'Evangelium se v evangeliích nenachází.'" Zdálo by se, že komentář se snaží Ježíše umlčet.

Ježíšovi učedníci mají zcela jiný názor. Petr si libuje v opakování příběhu o znovuzrození/obrácení: Začíná radostnou oslavou velkého dobrodružství, jehož se stal spolupracovníkem, úkolu přivést muže a ženy k nezničitelnému životu: "Požehnan buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který podle svého velikého milosrdenství *způsobil, že jsme se vzkříšením Ježíše Krista z mrtvých znovu narodili k živé naději*" (1 Petr 1:3). Tato naděje, jak dále říká, je nadějí zaměřenou na "[budoucí] spásu připravenou ke zjevení na konci časů".

"Protože jste se v poslušnosti pravdě očistili pro opravdovou lásku ke křesťanskému bratrství, vroucně se navzájem milujte ze srdce, neboť jste *se znovu narodili ne z pomíjivého, ale z nezničitelného semene* skrze živé, trvalé Boží slovo... a to je slovo, které vám bylo zvěstováno jako *evangelium*."

Božské semeno

Je zajímavé, že pravá křesťanská láska je produktem božského semene předávaného evangeliem.

Je zřejmé, že apoštolové sdílejí společné chápání toho, jak funguje spása. Jakub píše: "Otec nás podle své vůle *znovuzrodil* skrze slovo pravdy. Abychom se stali takřikající prvotinami jeho stvoření..... V pokoře přijměte *vštípené slovo*, které vás může spasit" (Jak 1:18, 21). Jan mluví stejným jazykem: "Nikdo, kdo obdržel znovuzrození od Otce, kdo se znovu narodil, nepraktikuje hřích, protože v něm zůstává Boží semeno. A nemůže hřešit, protože se narodil z Boha" (1 Jan 3:9). Takoví jsou konstituováni jako věřící, protože jsou "z pravdy" (1 Jan 3:19), což je slovo, které se vzájemně zaměňuje s "evangeliem".

Pavel nemluví často o znovuzrození, ale jinými slovy hlásá přesně stejnou pravdu. Nicméně v listu Titovi používá podstatné jméno "regenerace": "Spasil nás ne

na základě skutků, které jsme vykonali ve spravedlnosti, ale podle svého milosrdenství, skrze obmytí *znovuzrozením* a obnovením svatým duchem" (Tit 3:5).

Největší význam má to, že se Pavel zabývá znovuzrozením skrze ducha v listu Galat'ánům 4:29: "Vy, bratři, jste děti slibu. Ale jako tehdy ten, kdo se narodil z těla, pronásledoval toho, kdo se narodil z ducha, tak je tomu i nyní." Přesně takový je jazyk z Janova evangelia 3:3-5. Všimněme si, že příčinou duchovního znovuzrození je podle Pavla "slib". Pro Ježíše u Jana to byl duch. Dozvídáme se tedy, že ke znovuzrození dochází prostřednictvím kontaktu s duchem/slibem. Tímto slibem je slib obsažený v evangeliu o Království, jak ještě uvidíme.

Znovuvytvoření

Na jiném místě Pavel často hovoří o "programu nesmrtnosti" ve smyslu znovuvytvoření a obnovy. Protože stvoření a znovuzrození/nově zplození jsou synonyma (což má obrovské důsledky pro christologii, protože Ježíš sám se narodil/zplodil z Boha (1 Jan 5:18), a je tedy jeho stvořeným Synem (Lk 1:35)), nezáleží na tom, zda uvažujeme o znovuzrození nebo o novém stvoření. Pavel to rád vyjadřuje tímto způsobem: "Proměňujte se obnovou své mysli" (Řím 12:2) "Buďte obnoveni v duchu své mysli" (Ef 4:23). Změňte způsob svého myšlení. Myslete jako Bůh, a to vás připodobní Kristu. Změna smýšlení však předchází změnu chování. Etika vychází ze znovuzrození. A znovuzrození je vysledováno a způsobeno evangeliem. Co je tedy oním život měnícím evangeliem, které předává zárodek nesmrtnosti?

Právě v tomto bodě teologie podivně pomalu propouje důkazy z Písma. Existuje okruh myšlenek, které když se spojí, zdá se, že osvětlí celé téma. Když se však zásadní spojení neprovede, zůstává celé téma nejasné.

Od Petra jsme se dozvěděli o znovuzrození skrze "pravdu, slovo, evangelium a semeno". Od Jakuba jsme se dozvěděli o znovuzrození skrze "pravdu, slovo, vštípení". Od Jana v jeho listu jsme se dozvěděli, že "semeno" a "slovo" musí zůstat ve věřících a že problém Ježíšových nepřátel spočívá právě v tom, že jeho "slovo" v nich "nezůstalo" (Jan 5:38). Od Pavla se obnova a regenerace podobně uskutečňuje "obmy-

tím slovem" (Ef 5:26), které vytváří "nové já, které bylo stvořeno ve spravedlnosti k Boží podobě a svatosti pravdy" (Ef 4:24).

Ježíš mistr-učitel

Všechny tyto pasáže zjevně patří do stejného myšlenkového okruhu. Každý z apoštolů zná dobře své řemeslo a provádí program spásy stejnými teologickými nástroji a se stejným výsledkem - klíčením nového života a potenciálem nesmrtnosti, který bude definitivně získán až při vzkříšení a parousii.

Odkud se však berou všechny ty řeči o "slově, semeni, znovuzrození a spasení"? Není překvapivé, že je lze vysledovat až k mistru-učiteli, s nímž apoštolové tak úzce spolupracovali. Ježíš sám je tím, kdo ve svém slavném a zásadním podobenství (Mk 4:13 "Nerozumíte tomuto podobenství? Jak porozumíte všem podobenstvím?") hovořil právě o "slově" a "semeni", a tím implicitně o duchu, znovuzrození a novém stvoření.

Pro evangelictví je typické vyvyšování Janova evangelia nad synoptiky. Tato tradice, jak jsem již zmínil, sahá až k Lutherovi a Kalvínovi. Výsledkem je, že každý, kdo rozdává traktáty o spasení, ví o Ježíšově nočním rozhovoru s rabínem Nikodémem. Rabín Ježíš s vědomím, že existuje jen jedno téma nejvyšší důležitosti, přechází přímo k věci: "*Nenarodíte-li se shůry, nemůžete vejít do Království*" [tj. být spaseni, stát se nesmrtelnými]" (Jan 3:3-5).

Narodit se znovu podle Matouše, Marka a Lukáše

Je zvláštní, že není často kladena tato otázka: Proč synoptická evangelia neříkají ani slovo o znovuzrození, když je znovuzrození pod vlivem ducha nezbytným předpokladem spásy? Nezájmal se snad Matoušův, Markův a Lukášův Ježíš o spásu a nesmrtnost skrze znovuzrození? Proč by Ježíš Janův říkal, že znovuzrození je nezbytné pro vstup do Království, když Ježíš Matoušův, Markův a Lukášův nic takového neříkal? Pouhý zdravý rozum vyžaduje, aby Ježíš všech evangelii měl skutečně nejvyšší zájem na stvoření nových lidských osob a na jejich obdaření nesmrtností.

Narození znovu a způsob, jakým k němu dochází, jsou pro Ježíše všech evangelii jistě prvořadým téma-

tem, ale *synoptici je popisují jinou terminologií než Jan*: Jelikož připomínají úkol Mesiáše, kterým je zasažení nového lidu jako příprava na Království, používají terminologii semene a slova, tedy spíše zemědělskou než biologickou metaforu. Ostatně každý by měl vědět, že ke zrození je třeba semeno a zátrak znovuzrození prostřednictvím semene není nic menšího než tvůrčí činnost Božího *slova*.

A tak se novozákonní učení o spáse spojuje s naprostou jasností, když sledujeme učení epistol zpět k Ježíšovu učení zaznamenanému v Matoušově, Markově a Lukášově evangeliu. Ve všech třech případech zaujímá podobenství o semeni ústřední místo. Všichni tři definují semeno jako zvěstované slovo/evangelium. Matouš definuje semeno – a Marek a Lukáš naznačují totéž – jako "*slovo o Království*" (Mt 13:19).

Zásadní prvky procesu záchrany

Petr, když připomíná Ježíšovo učení, dává dohromady "semeno, slovo, evangelium" jako základní prvky procesu spásy, přesně jako Ježíš. Matouš vždy definuje evangelium jako evangelium *o Království* (Mt 4:23; 9:35; 24:14). Podobně Lukáš zaznamenává, že hlásání evangelia *o Království* je celým smyslem Ježíšovy služby (Lk 4:43 - text, který zřejmě málokoho kromě Abrahamových lidí příliš zajímá).

Pro Ježíše je rozhodující pokrok a přijetí semene, kterým je evangelium, jak je všude hlásal. A semeno jako "slovo" (Marek), "Boží slovo" (Lukáš), "slovo Království" (Matouš) obsahuje základní jiskru života, zárodek nesmrtnosti. Evangelium předává božskou přirozenost. A evangelium není nikdy ničím jiným než evangeliem o Království. Království zde v brilantní zkratce kondenzuje celou hebrejskou naději na obnovení zdravé vlády v zemi (srov. Mt 5:5; Zj 5:10), a tím i ve světě. Ježíšovým programem, "záležitostí" jeho Otce je příprava, která nyní předchází příchodu Království, personálu Království, královské rodiny, která je nyní ve výcviku a chystá se vystoupit jako neúplatní vedoucí pracovníci nového řádu.

Ježíšova *slova*, jak říká Jan, "jsou duch a život". Jsou to božská slova, která v sobě obsahují božskou přirozenost a sdělují nesmrtnost. Podle Ježíše je to klíčové tvůrčího učení o Království v mysli vnímavého člověka, které zahajuje proces obrácení. Pokání skutečně

podle úžasného Ježíšova výroku v Mk 4:11, 12 závisí na inteligentním přijetí jeho evangelia o Království. Zjednodušeně přeloženo Ježíš říká: "Pokud nepochopí mé evangelium, nemohou činit pokání a nemůže jim být odpuštěno". To je spasení, jak učí Ježíš, a právě toto učení opakují Jakub (slovo, slovo pravdy a vštípení, Jak 1:18-21), Petr (nezničitelné semeno a slovo, 1 Pt 1:23, 25), Jan (semeno, 1 J 3:9, a znovuzrození, duch, J 3:3-5), Pavel (obnovení, Tit 3:5, a obnova, duch).

Nezničitelný život

U každého z těchto mistrů je "mechanismus" nesmrtelnosti jasný. Nejdříve musí existovat spásné semeno/slovo a tato Boží tvůrčí činnost prostřednictvím evangelia Království vlévá do lidské osobnosti nezničitelný život a energii samotného Boha. Zde se skutečně nachází "pramen věčného mládí". Tento pramen života je čerpán inteligentním přijetím a zvnitřněním evangelia Království, jak je hlásal Ježíš. Přijímat toto evangelium znamená přijímat samotnou vitalitu Boha. Bůh nám tak "způsobil znovuzrození" (1 Petr 1:3), znovuzrození s ohledem na nesmrtelnost, přičemž tento proces začíná již nyní zálohou a první splátkou ducha (1 Kor 1:21; 2 Kor 5:5; Ef 1:14) s ohledem na další masivní obdarování duchem při vzkříšení.

Jednoduchost tohoto učení je okamžitě narušena, pokud se uměle rozlišuje mezi duchem a slovem. "Slova, která k vám mluvím," řekl Ježíš, "jsou duch a život." Všechna slova Písma jsou "vdechnutá" (2 Tim 3:15). "Duch Pána mluvil skrze mne, jeho slovo bylo na mém jazyku," říká líbezný izraelský žalmista (2 Sam 23:2). Duch v Bibli není třetí "osoba", ale tvůrčí Boží život, který je nám sdělován slovem. Duch je Bůh v akci, Bůh v činnosti, operativní Boží přítomnost, která přetváří a dále, tam, kde to poddajná lidská spolupráce člověka jako "poctivé a dobré půdy" dovoluje, rozvíjí svou touhu darovat nezničitelný život. Tento proces je účelem původního stvoření, které tvoří laboratoř, v níž nyní může probíhat produkce nového rodu nesmrtelných.

Spásné evangelium

Není tedy divu, že "slovo" (o Království) je v NZ standardním odborným termínem pro spásné evangelium. "Slovo" utrpělo škodlivou redefinici, když se s oblibou používá jen jako synonymum pro Bibli (kte-

rou Bible nazývá "Písmo"). "Boží slovo" není vágní fráze, ale rovná se evangeliu o Království, poselství, které je třeba předávat, má-li program nesmrtelnosti pokračovat. Stejně jako slovo uvedlo v život stvoření z Genesis, tak i slovo evangelia září jako světlo v srdci, aby vytvořilo nový život, život budoucího věku, nezničitelný život.

Pavel to vystihl krásně: "I když je naše evangelium zahaleno, je zahaleno těm, kdo hynou, u nichž bůh tohoto světa zaslepil mysl nevěřících, aby neviděli světlo evangelia o slávě Kristově..... Neboť Bůh, který řekl [v knize Genesis]: 'Světlo zazáří ze tmy', je ten, který zazářil v našich srdcích, aby dal světlo poznání Boží slávy v Kristově tváři" (2 Kor 4:4, 6).

Není divu, že je Pavel hluboce rozrušen, když uvažuje o hrozných důsledcích pokřiveného evangelia. Bylo by to zkažené semeno, které by nepřineslo žádoucí ovoce (srov. Ježíšův příběh o koukolu).

Nepravé evangelium

Pavel je hluboce znepokojen tím, že Galat'ané přijali falešné evangelium (Gal 1). Odvážně se distancuje od příliš četných šířitelů podvodných evangelií: "Nejsme jako mnozí, kteří kazí Boží slovo" (2 Kor 2:17)..... "Nechodíme ve lsti, která by falšovala Boží slovo, ale zjevováním pravdy se doporučujeme svědomí každého člověka" (2 Kor 4:2).

Došlo k zatmění evangelia od dob Nového zákona? Naši předkové v této denominaci si byli jisti, že se tak stalo. Na tomto základě založili novou denominaci. Měli námítky proti polovičatému evangeliu evangelikalismu. Protestovali proti falešné metodě definování evangelia odkazem na *izolované texty u Pavla*, přičemž zcela opomíjeli 25 kapitol Matouše, Marka a Lukáše, v nichž Ježíš, Dvanáct a Sedmdesát "hlásali evangelium, tj. o Království", aniž by se v této fázi, byť jen slovem, zmínili o Ježíšově smrti a vzkříšení. Pak se upnuli ke Skutkům 8:12, v nichž Lukáš, podáváje nám jakési rané vyznání víry, poznamenal, že spása se nijak neliší od doby, kdy ji představil Ježíš: "Když uvěřili Filipovi, který kázal evangelium o Božím království a o jménu Ježíše Krista, dávali se křtít, muži i ženy."

Evangelium před křížem a po něm

Lukáš tedy trvá právě na tom, na co evangelikálové zřejmě zapominají: na úplné kontinuitě evangelia před a po kříži, samozřejmě s přihlédnutím k tomu, že nové skutečnosti o Ježíšově smrti a vzkříšení byly *přidány* k již existujícímu základu Božího království.

Je téměř neslychané, že by dnešní evangelista použil výraz "evangelium o Království", ačkoli Matouš vždy označoval podstatné jméno evangelium slovy "o Království" (4:23; 9:35; 24:14). Je téměř neslychané slyšet vysvětlení spásy tak, jak ji Ježíš vysvětlil ve svém podobenství o semeni a půdě. Veřejnost není vedena k souvislému propojení Bible tím, že by se dozvěděla, že stejnou Pravdu vyjadřují různí autoři pod různou terminologií. Představte si čtenářskou veřejnost, která by nevěděla, že USA se mohou objevit jako "USA" nebo "Státy".

Co si průměrný čtenář myslí o tom, že Jan ve svém evangeliu vůbec nepoužil slovo evangelium, nikdy nepoužil podstatné jméno víra? Nezajímá se Janův Ježíš o evangelium nebo o víru? Faktem je, že Ježíšovo evangelium o Království, které se u Matouše, Marka a Lukáše znovu objevuje jako "slovo", "slovo Boží", je u Jana neustále prezentováno jako "slovo" a "slova" nebo "svědectví" Ježíšovo. Ve skutečnosti v NZ neexistuje žádné hlásání evangelia, dokud není hlásáno Království. Veškeré kázání znamená kázání Království a všechny výrazy popisující evangelium se vrací k rodičovskému textu "evangelium o Království".

Fontána věčného mládí

Ještě jsem nenašel jediný evangelijní traktát nebo knihu o evangeliu, která by se o evangeliu Království vůbec zmiňovala. Tento výraz se objevuje jen zřídka, pokud vůbec, a pokud se občas objeví, není definován. Přesto Ježíš považoval své spásné slovo za základní semeno znovuzrození a nesmrtelnosti. Pramen věčného mládí, který Ponce de León zřejmě nenašel na Floridě, se nachází zde, na stránkách Písma, a přesto se zdá, že jen málokdo se zajímá o jeho sílu jako o vitalitu Boha, kterou chce předat svým tvorům.

Ostatně "spisovatelé křesťanského přesvědčení se o Ježíšovy záměry obvykle příliš nezajímali".

A konečně, *Hastings Dictionary of the Bible* je jedním zdrojem, který jsem mezi desítkami článků o "znovuzrození" našel a který skutečně spojuje znovuzrození s Ježíšovým učením u synoptiků. Celý článek (svazek 4, str. 214) je nanejvýš poučný a obsahuje následující tvrzení: "Podobenství o rozsévači naznačuje, že specifický život Království vzniká v lidském srdci tím, že do něj pronikne evangelium [o Království] a vytvoří nový kořen osobnosti."

Protílátka proti mrtvolnosti a apatii musí jistě souviset s tím, jak dobře v nás tvořivě působí slovo Království (1 Tes 2:13). "Slovo" v Bibli tedy není jen vytištěná šifra na stránce, ale oživující energie Boha skrze Ježíše, která vytváří a udržuje nový život, jenž vede k nezničitelnému životu přicházejícího Božího království na obnovené zemi (Mt 5,5; Zj 5,10). Teprve když se "slovo/ duch/ moudrost/ srdce/mysl/evangelium/slib" oddělí nebo ponechá neurčité, padá stín na historického Ježíše a jeho spásné evangelium o Království.

Historický Ježíš

Pokud si můžeme dovolit uvést důvod, proč se zdá, že historický Ježíš je pro křesťansky smýšlející spisovatele tak málo zajímavý, pak je to tento: Ježíš varoval, že jeho učení bude těžko dostupné, vzácné jako drahocenná perla, a že bude předmětem neúprosného satanského útoku, který se ho bude snažit zbavit (Lk 8:12). V současnosti je evangelium populárně definováno v jednom traktátu za druhým selektivním používáním určitých veršů téměř výhradně z Pavla. Znepokojivou skutečností je, že zdaleka nejrozsáhlejší pojednání o Regeneraci se objevuje v učení samotného Ježíše. Všechny diskuse o evangeliu, regeneraci, nesmrtelnosti a spasení by měly začínat u Ježíše.

To je rozumné, protože on je původcem evangelia (Heb 2:3). Znamky oživení se objeví, když se odvoláme na úvodní Ježíšův příkaz: "Čiňte pokání a věřte evangeliu o Království" (Mk 1:14, 15). Do dnešního dne je toto shrnutí víry, jak ji definoval Ježíš, téměř zcela ignorováno.